

Історія розвитку оперативно-розшукової діяльності та характеристика завдань, що її регламентують

Запорожчук А.І., курсант 301 навчальної групи ННІ №1 НАВС.

Науковий керівник: завідувач кафедри спеціальної техніки та оперативно-розшукового документування, кандидат юридичних наук **Марков М.М.**

Успішність розвитку сучасного державотворення залежить не тільки від нинішньої ситуації та потреб, але й від врахування історичного досвіду попередніх поколінь, навіть якщо він негативний, усвідомлення тих помилок, що призводили до втрати державності у минулому, до поразок у військових та економічних змаганнях, до небажаних результатів у діяльності державних структур. Вивчення досвіду попередніх поколінь також необхідне для того, щоб не було повернення у минуле, з його помилками та прикрощами. Говорячи про формування стратегічної перспективи побудови Української держави, необхідно зрозуміти, що паралельно з такими органічними компонентами, як розвиток національної економіки, створення фінансової системи та організації армії, важливим елементом державотворення є формування правоохоронних органів, ефективне управління ними та використання їх потенціалу в реалізації внутрішньої політики держави, зокрема їх оперативно-розшукової діяльності. Саме тому досить актуальним є дослідження історії та становлення оперативно-розшукової діяльності та розглянути основні завдання, що відіграють вирішальну роль у її здійсненні.

Законодавець у ст.1 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» визначив завданням оперативно-розшукової діяльності пошук і фіксацію фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, розвідувально-підкривну діяльність спеціальних служб іноземних держав та в інтересах кримінального судочинства, а також отримання інформації в інтересах безпеки громадян, суспільства і держави.

У загальному сенсі під поняттям «завдання» слід розуміти обсяг роботи, який необхідно виконати для досягнення поставленої мети, задуму.

Виходячи з положень чинних нормативно-правових актів України, можна окреслити наступні завдання, що стоять перед оперативно-розшуковими підрозділами, а саме:

- виявлення, запобігання та припинення злочинів;
- встановлення осіб, які готують вчинення злочину;
- розшук осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, слідчого судді, суду або ухиляються від відбування кримінального покарання;
- встановлення місцезнаходження безвісно відсутніх осіб;
- персоніфікація невпізнаних трупів;
- забезпечення інтересів кримінального провадження;
- забезпечення безпеки працівників суду і правоохоронних органів, а також осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні, членів їх сімей та близьких родичів;
- забезпечення безпеки співробітників розвідувальних органів України. Їх близьких родичів, а також осіб, які конфіденційно співробітничали або співробітничали з розвідувальними органами України, та членів їх сімей;
- отримання інформації в інтересах безпеки громадян, суспільства і держави;
- відшкодування збитків, заподіяних злочином;
- охорона службової та державної таємниці.

Аналізуючи вищевказані завдання, варто зазначити, що чітке розуміння і застосування поставлених завдань формує ефективність досягнення результатів у боротьбі з правопорушеннями і злочинністю загалом.